

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: X, narozený dne X
státní příslušník Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2025, č. j. OAM-344/ZA-ZA11-HA06-2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 22. 3. 2025 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou doplnil písemným prohlášením ze dne 26. 3. 2025. Uvedl, že je vietnamským státním příslušníkem

bez náboženského i politického přesvědčení, je svobodný a bezdětný. Do ČR přicestoval letecky z Vietnamu dne 21. 9. 2023, je zdravý. Původně přijel, aby se mohl starat o otce, ten však již zemřel. Nyní žádá o mezinárodní ochranu, aby se v ČR mohl starat o matku. Jiné důvody nemá.

2. V rámci doplňujícího pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce sdělil, že opustil Vietnam v září roku 2023 za účelem návštěvy otce a matky v ČR. Jeho matka pobývá v ČR od roku 2007 nebo roku 2008, má zde trvalý pobyt, otec žil v ČR šest nebo sedm roků, měl povolení k trvalému pobytu. Otec byl nemocný, žalobce se o něj chtěl starat, ale otec již zemřel na rakovinu. Nyní chce žalobce setrvat a starat se o matku. Žije společně s matkou v bytě vedle její prodejny v Liberci. Kromě jeho a matky v bytě nikdo jiný nebydlí. V ČR má ještě staršího bratra, nar. X, a mladší sestru, nar. X, oba zde mají povolení k trvalému pobytu. Žalobce pomáhá matce v domácnosti s vařením, praním, úklidem. Jeho matka má psychické problémy, navštěvuje lékaře, po smrti otce je zhroucená, většinu času tráví doma, v obchodě má zaměstnanou prodavačku. Kromě psychických problémů matka jiné zdravotní problémy nemá, pouze má potíže se spaním, na které bere léky. Ve Vietnamu žalobce žádné příbuzné nemá. V ČR kromě matky, bratra a sestry nikdo další z rodiny nepobývá. V návratu do Vietnamu žalobci nic nebrání, návratu se neobává, má však obavu o zdraví své matky. Jeho bratr a sestra bydlí v jiném městě – Velký Šenov, mají své rodiny a hodně práce. Žalobce neměl žádné potíže s vycestováním, se státními orgány či bezpečnostními složkami ve vlasti, neměl žádné problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Žalobce předložil lékařské zprávy ohledně matčina zdravotního stavu. Uvedl, že matka je soběstačná.
3. V návaznosti na výpověď žalobce se vyjádřil také jeho právní zástupce. Ten uvedl, že žalobce přijel v roce 2023 navštívit otce, který už měl dva roky rakovinu a žil s matkou žalobce. Po příletu žalobce zjistil, že matka nemoc otce špatně snáší a nechová se normálně. Měl podezření, že matka chce ublížit otcovi a spáchat sebevraždu. Žalobcova sestra matku odvezla na psychiatrickou pohotovost, tam byla tři týdny hospitalizována. Žalobce se rozhodl, že zůstane s rodiči, žádal o vízum strpění a o dlouhodobé vízum za účelem péče o rodiče, avšak ani jedno povolení mu nebylo uděleno. Pro matku nemohli nalézt psychiatra v okolí bydliště, našli psychiatra až v Třebíči, matka tak daleko nechtěla dojíždět a odbornou léčbu ukončila. Po smrti otce se žalobce domníval, že se matčin zdravotní stav zlepší a že se s ní vrátí do vlasti. Matka odmítá opustit byt a věří, že tam otec stále někde je. Právní zástupce pomáhá ve spolupráci s VZP zajistit psychiatra, ale žádný doktor nechce pacientku převzít do péče. Žadatel se domnívá, že jeho matka se bez jeho péče neobejde, ale až se její stav zlepší, přesvědčí ji k návratu do Vietnamu. Jeho bratr a sestra žijí v jiném městě, mají své rodiny, malé děti, nemohou a nechtějí se starat. Doklady o léčbě matky jsou ve spise k žádosti o dlouhodobé vízum.
4. Napadeným rozhodnutím neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Pokud jde o azyl dle § 12 a 13, jakož i doplňkovou ochranu dle § 14a a § 14b zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl a žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, které by mohly svědčit pro udělení těchto typů mezinárodní ochrany. K humanitárnímu azylu dle § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Matka žalobce dochází pouze k praktickému lékařovi, odbornou lékařskou péči ukončila. Nebyla doložena nutnost matce asistovat, žalobce uvedl, že matka je soběstačná. Deprese nepatří mezi diagnózy

bezprostředně ohrožující život. Pokud žalobce hodlá pečovat o svou matku, je nutné, aby si své pobytové oprávnění v ČR zrealizoval dle zákona o pobytu cizinců. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Ten je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Životní situace žalobce takto mimořádná není. Nejde o případ hodný zvláštního zřetele, který by zasluhoval udělení humanitárního azylu. Ten není určen ke zřízení pobytového povolení a nemá nahradit instituty zákona o pobytu cizinců.

5. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou, jíž navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí. Uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, bylo vydáno dne 24. 6. 2025, kdy bylo žalobci osobně předáno. Ještě před vydáním rozhodnutí žalobce dne 29. 5. 2025 žalovanému předložil a jako důkaz navrhl protokoly o výsledku jeho bratra a sestry k prokázání jeho rodinných poměrů v ČR. Dále dne 4. 6. 2025 předložil a jako důkaz navrhl dokumenty prokazující, že se rodina žalobce marně snaží zajistit pro jeho matku odbornou péči psychiatra. Tyto důkazy žalovaný nepovedl, jejich návrhy v napadeném rozhodnutí nezmínil a nijak se s nimi nevypořádal. Žalobce usiluje o udělení humanitárního azylu. Jeho matka neukončila odbornou lékařskou péči dobrovolně, rodině se nedaří zajistit pro ni péči psychiatra ani pomocí advokáta za součinnosti s VZP ČR, jíž je matka žalobce pojištěncem. Psychiatra se naposledy podařilo rodině zajistit v Třebíči, kam však matka odmítla z Liberce dojíždět. Proto žalobce nemá k dispozici lékařské zprávy matky. Tyto okolnosti vyplývají jak z pohovoru se žalobcem, tak z důkazů, které žalobce v řízení předložil. Žalovanému nepřísluší stanovovat diagnózu a hodnotit její závažnost. Už samotná dřívější hospitalizace matky poukazuje na závažnost jejího stavu. I když je v běžných záležitostech jako je hygiena atd. schopna se o sebe postarat, potřebuje dohled další osoby. Žalobce neusiluje o obcházení zákona o pobytu cizinců. Nejdříve se snažil svoji situaci řešit žádostí o vízum za účelem strpění pobytu a žádostí o dlouhodobé vízum za účelem péče o rodiče. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že jeho rodinná a životní situace není mimořádná. O jeho matku musí někdo na území ČR pečovat, dokud se její zdravotní stav nezlepší alespoň tak, aby byla ochotná se se žalobcem vrátit do Vietnamu.
6. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě s žalobními námitkami nesouhlasil a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul. Uvedl, že nezpochybňuje snahu žalobce pečovat o svou matku a v napadeném rozhodnutí ji plně bere v úvahu. Tato snaha však není zákonným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné formě. Pokud žalobce namítá, že žalovaný nevzal v úvahu doložené protokoly o výsledku žalobcovy sestry a bratra a v napadeném rozhodnutí se s nimi nevypořádal, není žalovanému zřejmé, jak k takovému závěru žalobce dospěl. Z přípisu právního zástupce je zřejmé, že tyto protokoly doložil (pouze) k prokázání svých rodinných vazeb a poměrů v České republice. Žalovaný v napadeném rozhodnutí přitom tyto osoby za žalobcovy sourozence považuje, tedy o rodinných vazbách nepochybuje. Z toho je zřejmé, že žalovaný tyto dokumenty v úvahu vzal a dále s informací o rodinných vazbách pracoval. Pokud chtěl žalobce těmito pohovory prokázat i jiné další skutečnosti, bylo na něm, aby takový návrh učinil. Nadto obsah předmětných listin nenasvědčuje tomu, že by žalovaný měl rozhodnout jinak, pokud by tyto byly v rozhodnutí citovány. Správní uvážení ohledně neudělení humanitárního azylu nikterak nevybočuje z rozhodovací praxe. S důvody, které žalobce v průběhu správního řízení předestřel, se žalovaný vypořádal. Je třeba, aby žalobce řešil svoji situaci v souladu se zákonem o pobytu cizinců na území ČR.
7. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla

podána v zákonné lhůtě přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

8. Podle § 14 zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 9. 2025, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.
9. Podle § 27 odst. 9 zákona o azylu se vydáním rozhodnutí rozumí předání písemné výzvy k převzetí rozhodnutí podle § 24a odst. 1 k poštovní přepravě nebo jinak k doručení; na rozhodnutí se tato skutečnost vyznačí slovy "Výzva vypravena dne:". Podle § 24a odst. 1 téhož zákona se stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí.
10. První okruh žalobních námitek je procesního charakteru a směřuje k tomu, že žalovaný nezohlednil listiny, které mu žalobce předložil před vydáním napadeného rozhodnutí. K vydání rozhodnutí dle žalobce došlo dne 24. 6. 2025, kdy mu bylo napadené rozhodnutí osobně předáno.
11. Vzhledem k uvedenému je namístě se zastavit u otázky, kdy bylo napadené rozhodnutí skutečně vydáno. Úvaha žalobce, že tomu tak bylo až v den předání písemného vyhotovení rozhodnutí žalobci, je nesprávná. Napadené rozhodnutí je datováno dnem 28. 5. 2025 a tento den lze považovat za den jeho faktického vypracování. Den vydání rozhodnutí je třeba stanovit dle výslovného pravidla zakotveného ve výše citovaném ustanovení § 27 odst. 9 zákona o azylu. Správní spis obsahuje písemnou výzvu k převzetí rozhodnutí předpokládanou v § 24a odst. 1 a § 27 odst. 9 zákona o azylu. Tato výzva je datována dnem 29. 5. 2025 a je k ní připojena doručenka prokazující, že žalobce si ji hned následujícího dne, tedy 30. 5. 2025 osobně převzal. Správní spis rovněž obsahuje vyhotovení napadeného rozhodnutí, na němž je v souladu s § 27 odst. 9 zákona o azylu vyznačeno: „Výzva vypravena dne 29. 5. 2025“. Na základě uvedeného není důvod pochybovat o tom, že výzva k převzetí napadeného rozhodnutí byla skutečně předána k poštovní přepravě dne 29. 5. 2025, a proto je právě tento den dnem vydání napadeného rozhodnutí, jak stanoví zákon o azylu.
12. Namítaná podání obsahující listiny, k nimž neměl dle žaloby žalovaný chybně přihlédnout, byla učiněna dne 29. 5. 2025 a dne 4. 6. 2025. Druhé podání, které mělo dokládat snahu žalobce, jeho sourozenců i právního zástupce zajistit pro matku psychiatra, bylo vzhledem k uvedenému učiněno zjevně po vydání napadeného rozhodnutí. Proto k němu žalovaný v napadeném rozhodnutí logicky nemohl přihlížet, neboť jeho rozhodnutí bylo již nezměnitelné. První podání, jímž žalobce dle jeho textu hodlal doložit své rodinné vazby a poměry v ČR, protože podání obsahovalo protokoly o výsledku žalobcovy sestry a žalobcova bratra, bylo žalovanému doručeno dne 29. 5. 2025. Toto podání se tedy s vydáním rozhodnutí minulo, proto na něj žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně nereaguje. Při jeho vypracování jej totiž žalovaný neměl k dispozici, když dle doručenky bylo podání žalobce doručeno žalovanému dne 29. 5. 2025, avšak zpracováno bylo až dne 30. 5. 2025. Je tedy zřejmé, že příslušná úřední osoba vypracovávala rozhodnutí, aniž měla podání žalobce k dispozici.

13. Nelze však popřít, že v den vydání rozhodnutí bylo podání žalobce ve sféře žalovaného. I pokud soud přičte tuto skutečnost k tíži žalovaného, nedospívá k závěru o ovlivnění zákonnosti napadeného rozhodnutí. Žalobce totiž mínil předmětným podáním doložit své rodinné vazby a poměry v ČR. K těmto otázkám se však již vyjadřoval v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a při s ním vedeném pohovoru. Žalovaný přitom z jím uvedených informací vycházel, uvěřil žalobci, že jeho poměry v ČR jsou takové, jaké žalobce i jeho právní zástupce uváděli. Napadené rozhodnutí nezpochybňuje, že žalobce má v ČR matku, sestru a bratra, všechny s povoleným trvalým pobytem, že matka je psychicky nemocná a rodina se snaží situaci ohledně matky řešit. Žaloba neuvádí, co konkrétně mělo být z protokolů o výsledku sestry a bratra žalobce, které byly jediným obsahem předmětného podání, zjištěno nad rámec skutečností uvedených samotným žalobcem. Neuvádí to logicky, neboť z protokolů v podstatě není co podstatného dále zjišťovat, když žalobcem byla podstata věci komplexně popsána a správní orgány ji nevyvracely.
14. Lze proto uzavřít, že ačkoli napadené rozhodnutí toto podání žalobce výslovně nezmiňuje, plyne z něj, že tvrzení žalobce byla považována za zjištěná, a nebylo třeba je dále ověřovat např. čtením s výpovědí žalobce souladných výpovědí sestry a bratra. Obdobné by mohlo být uvedeno ohledně druhého podání ze dne 4. 6. 2025. To bylo sice podáno po vydání rozhodnutí, nicméně směřovalo k prokázání snahy rodiny zajistit pro matku žalobce psychiatra. Tuto snahu žalovaný nezpochybňoval. Jeho rozhodnutí nestojí na tom, že by se rodina nesnažila sehnat matce odbornou pomoc, že by snad matka vůbec netrpěla psychickými problémy, že by žalobce nežil s matkou a nepřispíval k péči o ni, že by neměl v ČR sestru a bratra atd. Je z něj naopak zřejmé, že žalovaný nepovažoval dostatečně objasněnou situaci žalobce za natolik mimořádnou, aby zasluhovala udělení humanitárního azylu. Námitky procesního charakteru proto soud důvodnými neshledal.
15. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 24. 11. 2005, č. j. 6 Azs 304/2004-43, uvedl, že: „*Udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) je vázáno na správní uvážení a žadatel na ně nemá nárok. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí posuzuje pouze to (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), zda uvážení nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem; nemůže však – jsou-li tyto předpoklady splněny – vytýkat správnímu orgánu, že svého práva udělit humanitární azyl neužil.*“ Obdobné uvádí řada dalších rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.
16. Zdejší soud se z citovanými východisky ztotožňuje. Námitky směřující k procesnímu postupu byly vypořádány výše. Pokud jde o věc samu, ani soud neshledává situaci žalobce za natolik mimořádnou, že by bylo, slovy žalovaného, nehumánní azyl neudělit. Je pravdou, že dle dostupných informací nebyla matka žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí v péči psychiatra, protože rodina měla problém jej sehnat v místě bydliště matky, která dříve odmítla za odbornou pomocí dojíždět. Vzhledem k tomu nebyla k dispozici aktuální lékařská zpráva ohledně zdravotních obtíží matky. Jejich povaha však byla v řízení žalobcem a jeho zástupcem popsána. Bylo možno vycházet z toho, že matka žalobce potřebuje jistou péči, byť žalobce na druhé straně při pohovoru uvedl, že je soběstačná. Nebylo však sporu o tom, že matka žalobce má v ČR kromě žalobce další dvě děti, obě s povoleným trvalým pobytem.
17. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že nejde o případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Rodinná situace žalobce je jistě nepříjemná, avšak v podstatě nikoli výjimečná. Je sice smutnou, avšak poměrně běžnou součástí lidského života situace, kdy

rodič v důsledku stáří či choroby přestává být schopen samostatně fungovat, a vyžaduje tu větší, tu menší podporu či dohled. Ve zdravě fungujících rodinách pak starost o tuto podporu běžně přebírají děti. Skutečnost, že péče o rodiče představuje pro děti (a jejich rodiny) starost navíc, problém či diskomfort (bylo by pro ně snazší, kdyby rodič byl soběstačný a podporu nepotřeboval), je samozřejmá. Přesto děti své rodiče v takové situaci standardně podporují (osobně či zprostředkovaně), neboť mají rodiče rádi a splácí jim tak jejich rodičovskou péči poskytnutou dětem v minulosti.

18. Je nesporné, že matka žalobce má v ČR kromě žalobce další dvě děti, jež mají povolen trvalý pobyt v ČR. Lze uvěřit tomu, že pro setru a bratra žalobce představuje problém skloubit svůj život s pomocí matce, zvláště, když nežijí v Liberci, kde dosud žije matka, avšak faktem zůstává, že setra a bratr žalobce v ČR trvale žijí, již nyní se dokonce na péči o matku podílejí (byla to sestra žalobce, kdo matku odvezl na psychiatrickou pohotovost) a jejich budoucí péče není vyloučena. Nadto matka žalobce patrně nevyžaduje 24hodinovou péči, když ji sám žalobce označil za soběstačnou. Neochota matky dojíždět za psychiatrem na delší vzdálenost či obtíže při shánění psychiatra nemají velký význam pro posouzení azylového případu žalobce. Výše uvedené faktory přispívají k tomu, že žalobcovu věc ani soud nepovažuje za „humanitární“, za specifický případ, kdy by bylo nelidské neudělit žalobci azyl. Udělení azylu žalobci by patrně zvýšilo komfort rodiny při řešení nastalé situace. Jeho neudělení je pro rodinu méně komfortní, nejde však o řešení dosahující intenzity nehumánnosti. Existence podpory pro matku není zcela podmíněna udělením azylu žalobci. Jinak řečeno, rodina může poskytnout matce podporu i v případě, kdy žalobce azyl nezíská (osobně skrze žalobcovy sourozence; osobně žalobcem, pokud si opatří pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců; osobně žalobcem, pokud s matkou vycestuje; zprostředkovaně skrze využití služeb třetího subjektu).
19. Usiluje-li žalobce o pobytové oprávnění v ČR za účelem soužití s matkou, má využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., jak na to příhodně poukazoval žalovaný. Proč žalobce v tomto ohledu doposud neuspěl není soudu známo a v tomto řízení mu ani nepřísluší se vyjadřovat k rozhodnutím vydaným v žalobcem vyvolaných řízeních podle zákona o pobytu cizinců.
20. Vzhledem k uvedenému soud konstatuje, že žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Učinil tak bez nařízení jednání, když žalobce se k jemu zaslané výzvě dle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve stanovené lhůtě nevyjádřil a žalovaný nařízení jednání výslovně nepožadoval.
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 1. prosince 2025

Mgr. Zdeněk Macháček
soudce